

BAANBREKEND

150 jaar Nieuwe Waterweg is niet alleen terugkijken, maar vooral vooruitkijken

De Nieuwe Waterweg, die Rotterdam met de zee verbindt, bestaat dit jaar 150 jaar. Het baanbrekende plan van Pieter Caland heeft de regio Rotterdam veel gebracht. Daarom wordt de aanleg groots gevierd in de stad. Er wordt echter niet alleen teruggekeken, want er staan veel uitdagingen voor de deur.

Programmadirecteur Gérard Steenbergen. (Foto: Eric Fecken)

150 jaar is geen verjaardag om te laten schieten, dacht ook Gérard Steenbergen, programmadirecteur van '150 jaar vooruit Nieuwe Waterweg'. Van maart tot en met

oktober wordt onder die noemer het bestaan van de door Caland bedachte waterweg herdacht. Die viering werd bedacht in Hoek van Holland. ‘Door de mensen die elke dag de Nieuwe Waterweg zien en beleven’, zegt Steenbergen. ‘Maar de kunst- en cultuursector stond ook gelijk te trappelen om met dit jubileum aan de slag te gaan.’

Lokale partijen

Bij de opzet van het programma is veel samengewerkt met lokale partijen.

Steenbergen en zijn collega’s hebben in vier lijnen een programma opgezet: leven aan en met de rivier, Rotterdam maritieme wereldstad, Hoek van Holland: de regio en de toekomst, en 150 jaar vooruit.

De opening was 9 maart in Hoek van Holland. (Foto 150 jaar Vooruit)

De opening was 9 maart in Hoek van Holland. (Foto 150 jaar Vooruit)’Soms vergeten mensen dat de Nieuwe Waterweg hun achter- of voortuin is’, begint Steenbergen. ‘Wij willen ze weer in verbinding brengen met het water. Er is niets lekkerder dan even

langs de rivier fietsen en over het water uit te kijken.’ In dat opzicht zegt hij schippers wel te benijden.

De programmadirecteur is enthousiast wanneer hij over de mogelijkheden van de Nieuwe Waterweg begint. ‘Erop recreëren of eraan recreëren, eraan wonen of gewoon even uitwaaien. Via de programma lijn leven aan de rivier willen we inwoners van de regio bewust maken van de Nieuwe Waterweg.’

Europese achterstand

Steenbergen gaat nog een stap verder. ‘Het is zowel een route naar het Europese achterland als naar het verre Amerika. Wanneer ik op de Wilhelminapier sta heb ik zin om op avontuur te gaan.’

De Koningin Emma in Hoek van Holland. (Bron 150 jaar Vooruit)

Steenbergen is zich bewust van de mogelijkheden, maar hoe breng je dat bij het grote publiek? ‘Lokale organisaties gaan de wijk in. Proberen mensen te prikkelen en aan het denken te zetten en ze op die manier bewust te maken.’

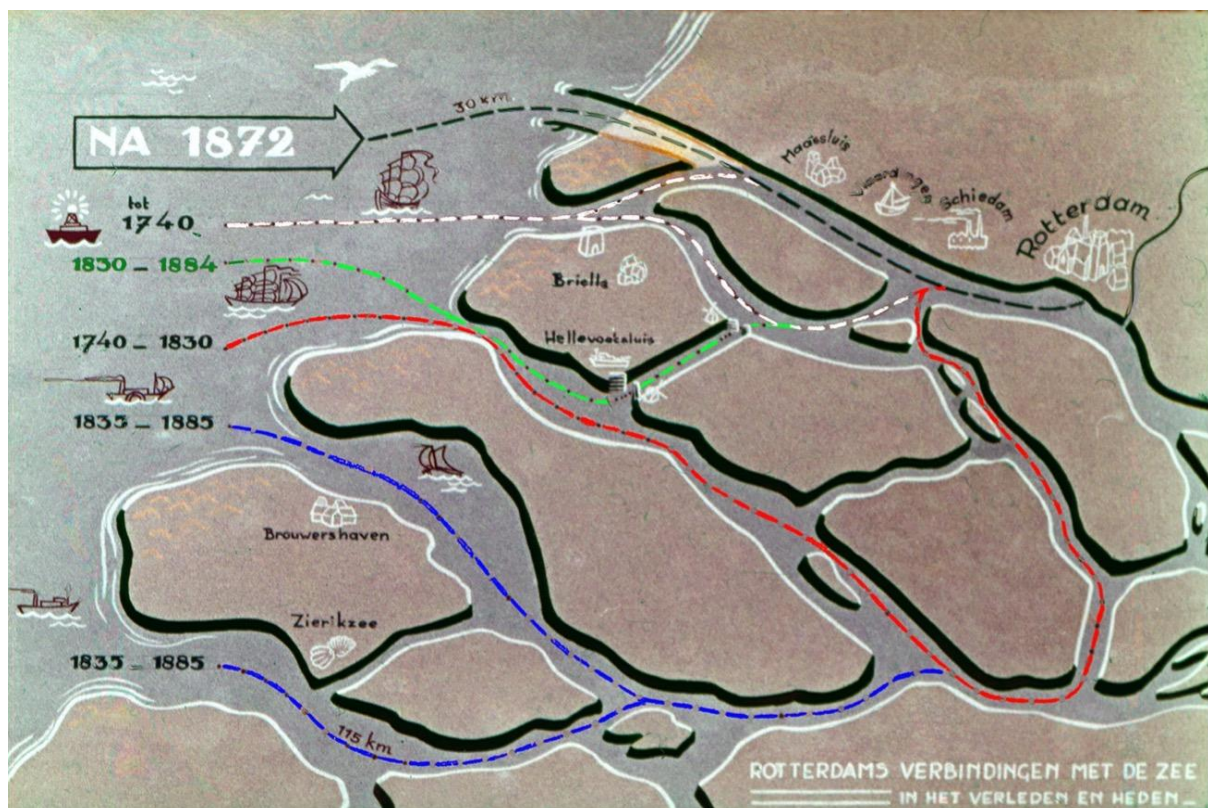
Wereldhavendagen

Een tweede programmalijn is opgezet in samenwerking met bestaande maritieme festivals, zoals de Wereldhavendagen. 'Rotterdam was voor de Nieuwe Waterweg kleiner dan Dordrecht en Vlissingen. De stad is na het plan van Caland in 90 jaar uitgegroeid tot maritieme wereldstad.

Tijdens de Wereldhavendagen geven we een seminar en in samenwerking met Domestica Rotterdam komt er een muziekvoorstelling: 'Het verdronken land van Doggerland'.

Hoek van Holland

'Dit onderdeel gaat over de historie. De eerste stappen voor de Nieuwe Waterweg werden gezet in Hoek van Holland en daar zijn foto's van', vertelt Steenberg. Die foto's worden tentoongesteld

De routes van Rotterdam naar de zee door de jaren heen. (Bron 150 jaar Vooruit)

Maar na de ontwikkeling van de Nieuwe Waterweg begon ook de snelle ontwikkeling van de regio. ‘Heel goed is te zien hoe de regio zich aanpaste aan het water.’

De expositie neemt je mee langs de inval van Duitsland en de eerste oceaanstomers van de Holland-Amerika Lijn die passeren. ‘De mensen aan het water hebben heel wat voorbij zien komen.’

150 jaar Vooruit

‘150 jaar geleden was Caland een visionair. Hij had het lef om een sprong in het diepe te wagen en daarmee nam de ingenieur een sprong in de tijd. We staan nu opnieuw op een belangrijk kruispunt.’

Waar het 150 jaar geleden over bereikbaarheid van Rotterdam ging, gaat het nu volgens Steenbergen om duurzaamheid, klimaat en eerlijke verdeling. ‘Op al die gebieden zitten wij aan de grens.’

Allard Castelein

En dus zijn Steenbergen en zijn collega’s een zoektocht begonnen naar een nieuwe visionair, een nieuwe Caland. ‘Daar zijn we 9 maart tijdens een talkshow mee begonnen. CEO van Port of Rotterdam Allard Castelein sloot zich hierbij aan. We zijn op zoek naar mensen met lef, net zoals Caland, die verder durven te denken.’

Die zoektocht vindt ook zijn weg in FutureLab. ‘Een beetje een spannende naam, maar het komt erop neer dat we architecten, creatievelingen en start-ups gaan vragen het Rotterdam van over 150 jaar voor ons neer te zetten.’

Ook is het volgens Steenbergen belangrijk mensen bewuster te maken van de futuristische opties die nu al mogelijk zijn. ‘Er gebeurt zoveel in de haven waar heel veel mensen geen zicht op hebben. Wij willen daarom ook beter in beeld brengen wat er allemaal gebeurt in die Rotterdamse haven.’

Het hele programma is te vinden op 150jaarnieuwewaterweg.nl.

Feiten Nieuwe Waterweg

De Nieuwe Waterweg werd in 1872 geopend. Het zorgde, en zorgt nog altijd, voor een verbinding tussen de Noordzee en Rotterdam. Oorspronkelijk was de Nieuwe Waterweg 4,3 kilometer lang, maar inmiddels is de vaarweg ongeveer zeven kilometer lang en loopt nu van de Maeslantkering tot aan de Noordzee. De breedte varieert van 480 tot 675 meter.

Het ontstaan van de Nieuwe Waterweg is te danken aan ingenieur Pieter Caland. Hij kwam met het plan een doorsteek door de duinen te maken en zo Rotterdam met de Noordzee te verbinden. Begin 1864 werd begonnen met de werkzaamheden en acht jaar later was de Nieuwe Waterweg daar.

In 2019 voltooiden Havenbedrijf Rotterdam en Rijkswaterstaat de verdieping van de Nieuwe Waterweg en de Botlek. Doordat schepen groter worden was het ook nodig om de vaarweg te verdiepen. Van gemiddeld -14,50 meter NAP werd de vaarweg verdiept naar gemiddeld -16,20 meter NAP. Hierdoor kunnen sindsdien Aframax- en Panamaxschepen, met een diepgang tot 15 meter, de haven aandoen. Vanwege de diepgang van de huidige Aframax en Nieuw Panamaxtankers, moet de vaargeul constant worden uitgebaggerd om bevaarbaar te blijven.

Jaarlijks maken 15.000 zeeschepen gebruik van de Nieuwe Waterweg.